

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Josefa Straky, soudkyně Johany Jandusové a soudce Karla Ulíka ve věci

navrhovatele: **Přípravný výbor místního referenda v obci Milín**
jednající zmocněnkyní K. J.
bytem X

proti
odpůrkyni: **obec Milín**
sídlem 11. května 27, 262 31 Milín

o návrhu na vyhlášení místního referenda,

takto:

- I. Návrh se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel podal návrh označený jako „přezkum návrhu na vyhlášení místního referenda“ s odkazem na § 91a odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).
2. Navrhovatel uvádí, že předložil odpůrkyni návrh na konání místního referenda s následující otázkou: „Souhlasíte s tím, aby na území ve správě obce Milín byla postavena a provozována větrná elektrárna?“. Tomuto návrhu odpůrkyně vyhověla a na zasedání svého zastupitelstva konaném dne 11. 3. 2026 rozhodla usnesením č. ZO 273/2022-2026 o vyhlášení místního referenda o dané otázce, a to v termínu 24. 4. 2026 od 8:00 do 22:00 hodin. Odpůrkyně však na témže zasedání – i navzdory nesouhlasu přítomných členů navrhovatele – rozhodla o vyhlášení místního referenda také o druhé otázce: „Souhlasíte s případným zahájením jednání se společností ČEZ obnovitelné zdroje, s.r.o., o výstavbě dvou větrných elektráren a s tím spojené finanční kompenzací/participací pro obec/občany obce Milín, pokud bude nezpochybnitelná výstavba větrné (větrných elektráren) elektrárny na území obce Višňová, v bezprostřední blízkosti hranice s k.ú. Stěžov a o navrženém řešení opět nechat rozhodnout občany v místním referendu?“. Referendum o této druhé otázce se má rovněž uskutečnit v termínu 24. 4. 2026 od 8:00 do 22:00 hodin.
3. Navrhovatel má však za to, že se odpůrkyně v rámci procesu vyhlašování místního referenda dopustila řady pochybení. Namítá, že rozhodnutí odpůrkyně o vyhlášení místního referenda o první (jím navržené) otázce neobsahovalo odůvodnění, zatímco rozhodnutí o vyhlášení místního referenda o druhé otázce (iniciované z vůle zastupitelstva odpůrkyně) již odůvodnění obsahovalo. Dále namítá, že jej odpůrkyně o konkrétních úkonech nevyrozumívala *neprodleně*, ač pro ni tato povinnost plyne z § 13 odst. 2 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu (dále „ZoMR“). Rovněž odpůrkyni vytýká, že v rozporu s požadavky jednacího řádu svého zastupitelstva neměla k dispozici řádně podepsaný zápis z jednání a ani jej neměla připravený k nahlédnutí. Tento nepodepsaný Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

zápis z jednání zastupitelstva navíc odpůrkyně dne 23. 3. 2026 vyvěsila na své úřední desce spolu s přijatým usnesením o vyhlášení referenda v anonymizované podobě, takže není zřejmé, zda na desce zveřejněné usnesení svým obsahem skutečně odpovídá usnesení přijatému dne 11. 3. 2026. Vyvěšením anonymizované verze a nemožnosti jejího ztotožnění se skutečně přijatým usnesením dle názoru navrhovatelky nebyl splněn zákonný požadavek na vyhlášení místního referenda ve smyslu § 15 ZoMR. Dle navrhovatele pochybila odpůrkyně rovněž tím, že nadřízenému orgánu ve věci voleb oznámila, že ani jedno z referend není vyhlášené, ale přesto vykonává administraci pro místní a okrskové komise. Navrhovatel je konečně přesvědčen, že znění otázky iniciované z vůle zastupitelstva odpůrkyně směřuje k výsledku, který není realizovatelný v rámci oblasti samostatné působnosti obce, neboť má za to, že občané žijící ve správním obvodu odpůrkyně nemohou rozhodovat prostřednictvím referenda o úkonech a záměrech jiné obce, a navíc zastupitelé nemohou rozhodnutí občanů podmiňovat a zavazovat je k nepřesným rozhodnutím do budoucna. Dle navrhovatele je tedy poslední část druhé otázky v rozporu s § 7 písm. d) a h) ZoMR.

4. S odkazem na shora vytýkaná pochybení je navrhovatel přesvědčen, že je nepřípustné konat místní referendum o druhé otázce iniciované zastupitelstvem odpůrkyně. Naproti tomu místní referendum o první otázce považuje za přípustné a podpořené dostatečně určitou peticí občanů, tudíž o této otázce by se místní referendum mělo konat. Navrhovatel proto žádá, aby soud posoudil, zda jsou dány zákonné podmínky pro souběžné vyhlášení dvou místních referend (resp. místního referenda o dvou otázkách), a aby následně rozhodl o vyhlášení místní referenda o první (jím navržené) otázce, čímž by zároveň nahradil nezákonné rozhodnutí zastupitelstva odpůrkyně o vyhlášení místního referenda o dvou otázkách. V závěrečném petitu tedy žádá, aby soud vyhlásil místní referendum na území odpůrkyně o otázce: „*Souhlasíte s tím, aby na území ve správě obce Milín byla postavena a provozována větrná elektrárna?*“, a to v pátek 24. 4. 2026 od 8:00 do 22:00 hodin.
5. Soud se v první řadě zabýval otázkou, zda je návrh věcně projednatelný.
6. Podle § 57 odst. 1 ZoMR „[p]rávo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu²⁴⁾ má přípravný výbor, jestliže
 - a) nesouhlasí s výzvou obecního úřadu nebo magistrátu statutárního města k odstranění vad podle § 12 odst. 2,
 - b) zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b).
7. Podle § 58 odst. 1 ZoMR „[n]ávrh na vyslovení neplatnosti hlasování nebo neplatnosti rozhodnutí v místním referendu může podat u soudu každá oprávněná osoba nebo přípravný výbor, mají-li za to, že
 - a) došlo k takovému porušení ustanovení tohoto zákona, které mohlo ovlivnit jeho výsledek,
 - b) bylo konáno místní referendum o věci, která nepatří do samostatné působnosti obce nebo statutárního města, nebo
 - c) bylo konáno místní referendum o věci, o níž místní referendum nelze podle § 6 konat.
8. Podle § 91a odst. 1 s. ř. s. „[n]ávrhem se u soudu lze za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. Ř.

- a) určení, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky,
- b) vyhlášení místního referenda,
- c) vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu,
- d) vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu.“

9. Navrhovatel formálně odkazuje na § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s., který upravuje možnost domáhat se vyhlášení místního referenda. Z hlediska obsahu je však návrh koncipován tak, aby vyhlášení místního referenda o otázce vznesené navrhovatelem **nahradilo** již vyhlášené místní referendum, jehož předmětem je jednak identická otázka iniciovaná navrhovatelem, a jednak další otázka vzešlá z iniciativy zastupitelstva odpůrce. Jinak řečeno, navrhovatel se fakticky domáhá toho, aby rozhodnutím soudu o vyhlášení místního referenda došlo k negaci dosud neproběhlého místního referenda vyhlášeného odpůrkyní.
10. Takový požadavek však přesahuje pravomoc soudu v rámci ochrany ve věcech místního referenda ve smyslu § 91a odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 57 a § 58 ZoMR.
11. Předně je třeba zdůraznit, že důsledkem rozhodnutím soudu o vyhlášení místního referenda v režimu § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. nemůže být „nahrazení“ či „pohlcení“ jiného již vyhlášeného místního referenda, jak se zjevně domnívá navrhovatel. Smyslem zmiňované úpravy je poskytnutí *předběžné ochrany* v situacích, kdy se přípravný výbor marně domáhá vyhlášení místního referenda zastupitelstvem obce [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 2. 9. 2015, č. j. Ars 1/2015-94, odst. 28, či ze dne 12. 2. 2014, č. j. Ars 1/2014-34, odst. 13]. Proto aby byl návrh podle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. – jakož i o návrh podle písm. a) téhož ustanovení – vůbec projednatelný, musí být splněna podmínka, že místní referendum o požadované otázce nebylo zastupitelstvem obce vyhlášeno.
12. Naopak pokud zastupitelstvo obce místní referendum o dané otázce již vyhlásilo – ať již z vlastní iniciativy nebo na základě vyhovění návrhu přípravného výboru –, pak v takové situaci již rozhodnutí soudu nemůže v procesu vyhlášení místního referenda vyvolat žádné účinky (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2015, č. j. Ars 7/2014-126, odst. 30, nebo ze dne 18. 3. 2020, č. j. Ars 7/2019-43, odst. 9 a 10).
13. Přesně tato situace však v posuzované věci nastala, neboť zastupitelstvo odpůrkyně místní referendum o otázce iniciované navrhovatelem již vyhlásilo. Sám navrhovatel ostatně tvrdí a listinami dokládá, že zastupitelstvo odpůrkyně na svém 29. zasedání konaném dne 11. 3. 2026 přijalo usnesení ZO 273/2022-2026 (*v návrhu zjevně omylem uváděno ZO 274/2022-2026 – pozn. soudu*), jímž bylo v bodě II schváleno vyhlášení místního referenda, a to právě o jím (navrhovatelem) iniciované otázce: „*Souhlasíte s tím, aby na území ve správě obce Milín byla postavena a provozována větrná elektrárna?*“. Týmž usnesením byl stanoven termín konání místního referenda na 24. 4. 2026 od 8:00 do 22:00 hodin. Soud tuto skutečnost souběžně ověřil i na webových stránkách odpůrkyně (<https://www.milin.cz/cs/obecni-urad/uredni-deska/oznameni-o-dobe-a-miste-konani-mistniho-referenda-2482.html>).
14. Z uvedeného je zřejmé, že navrhovatel se vyhlášení místního referenda o jím iniciované otázce úspěšně domohl. Proto již není prostor k tomu, aby referendum o téže otázce vyhlášoval soud. Není tudíž splněna základní podmínka řízení o návrhu na vyhlášení referenda ve smyslu § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s.

15. Na tom nic nemění ani skutečnost, že zastupitelstvo odpůrkyně z vlastní iniciativy vyhlásilo v témže termínu ještě navíc i místní referendum o další otázce znějící: „*Souhlasíte s případným zahájením jednání se společností ČEZ obnovitelné zdroje, s.r.o., o výstavbě dvou větrných elektráren a s tím spojené finanční kompenzací/participací pro obec/občany obce Milín, pokud bude nezpochybnitelná výstavba větrné (větrných elektráren) elektrárny na území obce Višňová, v bezprostřední blízkosti hranice s k. ú. Stěžov a o navrženém řešení opět nechat rozhodnout občany v místním referendu?*“ (viz bod III výše zmiňovaného usnesení ze dne 11. 3. 2026). Souběžné vyhlášení místního referenda o další – navrhovatelem neiniciované – otázce nezakládá soudu pravomoc k tomu, aby v rámci předběžné ochrany do již vyhlášeného referenda zasahoval (viz opět usnesení NSS ze dne 22. 1. 2015, č. j. Ars 7/2014-126, odst. 30). Tím méně způsobem, jaký požaduje navrhovatel, tedy aby v rámci soudního rozhodnutí o vyhlášení referenda pouze o první (navrhovatelem iniciované) otázce došlo k tomu, že vyhlášení referenda o druhé (zastupitelstvem iniciované) otázce bude fakticky anulováno. Takového důsledku nelze v režimu návrhu podle § 91a písm. b) s. ř. s. vůbec docílit.
16. Proti důsledkům hlasování o otázce iniciované zastupitelstvem může bránit až teprve v rámci *následné ochrany* podle § 58 odst. 1 ZoMR. Tato možnost však přichází v úvahu až teprve poté, co se referendum uskuteční. Čili pokud by měl navrhovatel za to, že jím tvrzené procesní vady měly vliv na výsledek rozhodnutí přijatého v referendu nebo by závažným způsobem narušily průběh hlasování v referendu, nebo že o některé z položených otázek nelze v místním referendu hlasovat či o ní přijmout rozhodnutí, pak teprve se může se buď návrhem podle § 91a písm. c) s. ř. s. domáhat vyslovení neplatnosti rozhodnutí přijatého v místním referendu, nebo návrhem podle písm. d) téhož ustanovení vyslovení neplatnosti hlasování v místním referendu. Ani k jednomu však logicky nelze přistoupit dříve, než se referendum vůbec uskuteční (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 2. 2014, č. j. Ars 1/2014-34, odst. 13, nebo ze dne 2. 9. 2015, č. j. Ars 1/2015-94, odst. 27).
17. V tomto případě se však místní referendum zatím ještě neuskutečnilo, neboť termín jeho konání je stanoven až na 24. 4. 2026. Pokud v tomto termínu skutečně proběhne hlasování v referendu a dojde v něm k přijetí rozhodnutí, pak teprve se navrhovateli otevře prostor k věcnému vypořádání jeho námitek. Nicméně jelikož místní referendum ještě ani neproběhlo, nelze jakkoli předjímat, zda a jakým způsobem v něm bude o té či oné otázce hlasováno, natož zda v něm vůbec dojde k platnému přijetí nějakého rozhodnutí.
18. Soud tedy shrnuje, že k vydání rozhodnutí dle podaného návrhu vůbec nemá pravomoc. Nemůže rozhodnout o vyhlášení již vyhlášeného místního referenda, a stejně tak není oprávněn eliminovat konání dosud neproběhlého místního referenda. Zároveň je mylná úvaha navrhovatele, že by rozhodnutí soudu o vyhlášení místního referenda mohlo nahrazovat již vyhlášené místní referendum – takto soudní ochrana podle § 91a s. ř. s. (ve spojení s § 57 a § 58 ZoMR) koncipována není (opět viz judikaturu odkazovanou v odst. 12 a 16 výše).
19. Jelikož v daném případě nejsou splněny podmínky řízení pro předběžnou ani následnou ochranu ve věci místního referenda a zároveň tento nedostatek nelze odstranit, soud návrh bez dalšího odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2018, č. j. 43 A 79/2018-44, odst. 8).

20. Výrok o náhradě nákladů řízení je dán § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
21. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení a současně je vyvěšeno na úřední desce soudu. Usnesení přitom nabývá právní moci již dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Toto usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 10. dubna 2026

Josef Straka v.r.
předseda senátu